

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 309/2016
25.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Акционарско друштво за промет, публикацију у земљи и иностранству „АА“, ... – у стечају, кога заступа пуномоћник Бранислав Вагић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за спољну и унутрашњу трговину „ББ“ ..., као правни следбеник Привредног друштва „ВВ“, ... кога заступа пуномоћник Дарко Перaziћ, адвокат из ..., ради утврђења ништавости и права својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4063/15 од 07.04.2016. године, у седници већа одржаној 25.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4063/15 од 07.04.2016. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5482/14 од 07.04.2015. године, утврђено је да је ништав Уговор о преносу оснивачког удела закључен између странака у поступку дана 23.04.2008. године, да је тужилац ималац права својине на непокретностима ближе одређеним у изреци другостепене одлуке. Обавезан је тужени да преда у мирну државину непокретности ближе означене у изреци, а обавезан је и да исплати тужиоцу износ од 250 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и трошкове поступка у износу од 1.520.000,00 динара. Тужилац је поставио и више евентуалних тужбених захтева, који се односе на побијање правне радње стечајног дужника – закључење уговора о преносу оснивачког удела од 23.04.2008. године; на утврђење да је тај уговор без правног дејства према стечајној маси; на враћање у стечајну масу наведене непокретности; на исплату износа од 800.000 евра; на раскид уговора о преносу оснивачког удела; на исплату 2.500 евра; као и на исплату износа од 800.250 евра.

По евентуалним тужбеним захтевима првостепени суд није одлучио, будући да је усвојио примарни тужбени захтев.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4063/15 од 07.04.2016. године преиначена је наведена пресуда Привредног суда у Београду, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је ништав уговор о преносу оснивачког удела закључен 23.04.2008. године између парничних странака, на основу кога је тужени стекао удео од 100% у Привредном друштву „ВВ“ ... . Одбијен је тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужилац ималац права својине на непокретностима, ближе означеним у изреци другостепене пресуде. Одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу преда у мирну државину непокретности, ближе описане у изреци, као и тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиоцу плати износ од 250 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Одлука о трошковима поступка из става пет првостепене пресуде је укинута. У другостепеној пресуди наглашено је да ће првостепени суд у наставку поступка одлучити о евентуалним захтевима.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију поднео је тужени и предложио да се ревизија одбије као неоснована. Трошкове ревизијског поступка је тражио у износу од 90.000,00 динара за састав одговора на ревизију и трошкове судске таксе.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, 2006. године основан је „ВВ“..., а оснивач је са уделом од 100% био тужилац. Дана 23.04.2008. године тужилац и тужени су закључили уговор о преносу оснивачког улога у коме је наведено да је тужилац једини оснивач „ВВ“ и да оснивачки удео тужиоца у наведеном Друштву износи 500 евра новчаног и 269.078 евра неовчаног капитала, те да је надлежни орган тужиоца донео одлуку да целокупан оснивачки капитал који има у предузећу „ВВ“ пренесе на треће лице у складу са Уговором да се улог преноси за износ од 60.000 евра које је тужени дужан да уплати на рачун тужиоца у року од шест месеци од закључења и овере уговора, а да потписивањем уговора престају сва права и обавезе тужиоца у Друштву „ВВ“, а тужени је овлашћен да након закључења и овере уговора донесе и пред надлежним судом овери Одлуку о изменама и допунама Одлуке о оснивању предузећа „ВВ“ у складу са одредбама Уговора.

Решењем Републичког геодетског завода од 29.05.2008. године на згради у ул. ... бр. ... и пословном простору на VIII спрату зграде у ул. ... бр. ..., уписаним на тужиоца, дозвољена је укњижба права својине у корист „ВВ“ са уделом 1/1.

Уговором о спајању уз припајање од 05.09.2008. године извршено је спајање уз припајање Предузећа за спољну и унутрашњу трговину „ББ“ ... и Привредног друштва

„ВВ“, а Уговором је предвиђено да се укупан оснивачки капитал преузетог Друштва уноси у капитал Друштва преузимаоца, који поред осталог чине уплаћени новчани улог од 250 евра у динарској противвредности и непокретности које се састоје од зграде у ул. ... .. и пословни простор на VIII спрату зграде у ул. ... бр. ..., те да је преузето Друштво сагласно да се без његовог даљег присуства и сагласности у катастру непокретности у земљишним књигама изврши укњижба права својине у корист Друштва преузимаоца. Преузималац је преузео сва средства, имовину права и обавезе преузетог Друштва са стањем на дан ступања на снагу Уговора, те све обавезе преузетог Друштва настале од дана закључења Уговора до дана уписа у регистар привредних субјеката. Уговором је било предвиђено да ће се увећати оснивачки капитал Друштва преузимаоца за износ оснивачког капитала преузетог Друштва, као и удео основача Друштва преузимаоца за износ основног удела преузетог Друштва.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је Уговор о преносу удела ништав, јер је супротан члану 12 Закона о облигационим односима, а не због тога што тужени није исплатио цену тужиоцу за купљени улог. Чињеница да тужени није тужиоцу платио уговорену цену у износу од 60.000 евра мада је кроз удео пренета имовина вредности од 800.000 евра, указује да је у питању био фиктивни уговор закључен са циљем бестеретног стицања имовине велике вредности на штету тужиоца и његових поверилаца. Стога је утврђено да је ништав Уговор од 23.04.2008. године, да је тужилац ималац права својине над предметним непокретностима и обавезао туженог да их преда тужиоцу у државину и исплати му 250 евра у динарској противвредности.

Другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио.

Полазећи од чињенице да је Д.О.О. самостално правно лице и да је његов субјективитет одвојен од његових чланова, да приликом оснивања привредног друштва оснивачи врше упис улога чији су предмет ствари, права и новац, другостепени суд је правилно закључио да у тренутку оснивања привредног Друштва, ствари и права која чине оснивачки улог, морају се пренети на Друштво. У моменту уплате или уноса улога престаје право својине оснивача на улозима, а оснивач стиче право на удео.

Стога је правилан закључак другостепеног суда да се тужени није могао обавезати да тужиоцу преда у државину спорне непокретности, јер је тиме иницијалном оснивачу враћен оснивачки улог уместо евентуално да је извршен повраћај права на удео. Тужени тужиоцу, као купац удела, није извршио исплату купопродајне цене у износу од 60.000 евра. Међутим, како тужилац не потражује његову исплату, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац суштински тражи повраћај оснивачког удела, а што не може бити последица евентуалног поништаја уговора о преносу удела.

Правилан је и закључак другостепеног суда да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је неизвршену обавезу од 60.000 евра, установљену на име противвредности купљеног дела повезао са вредношћу предметних непокретности, чије утврђење права својине тужилац потражује. Ово из разлога што је другостепени суд правилно закључио да вредност удела привредног Друштва у виду предметних непокретности не представља вредност капитала претходника туженог, а

тузилац није доставио доказе на околност да је продаја удела вршена мимо стварне вредности. Стога, чак и да је предметни уговор ништав тужиоцу не би могло бити повређено право својине на предметним непокретностима, које се налазе у ул. ... бр. ... и на VIII спрату зграде у ул. ... бр. ... јер у таквој ситуацији тужиоцу би евентуално припало право на повраћај удела, а не право на повраћај оснивачког улога.

Полазећи од члана 20 Закона о основама својинскоправних односа, другостепени суд је правилно закључио да је правни претходник туженог на предметним непокретностима стекао право својине у моменту оснивања туженог, који је основан од стране тужиоца. Чињеница да је тужилац након тога отуђио удео не даје право тужиоцу на повраћај оснивачког улога – предметних непокретности.

Правилно примењујући одредбу члана 37 Закона о основама својинскоправних односа, којом је прописано да власник може тужбом од држаоца захтевати повраћај индивидуално одређене ствари, што подразумева да мора доказати да на ствари чији повраћај тражи има право својине и да се ствар налази у фактичкој власти туженог. Тужилац није доказао да на ствари чији повраћај тражи има право својине, па је другостепени суд правилно одбио захтев тужиоца за утврђење права својине на предметним непокретностима.

Како тужилац не може стећи право својине на улогу, новчаном или неновчаном, правилно је одбијен захтев тужиоца за исплату 250 евра.

За своју одлуку другостепени суд је дао ваљане разлоге, које прихвата и овај суд.

Неосновани су наводи ревизије да је „ВВ“, представљало Друштво које не обавља делатност, које нема било каквих обавеза, тако да се у конкретном случају вредност удела може изједначити са вредношћу имовине којом Друштво располаже.

Ово из разлога што је другостепени суд правилно закључио да, чак и да је Уговор ништав, тужилац не може тражити повраћај оснивачког улога, већ евентуално удела, а о чему је дао ваљане разлоге.

Како предметни уговор није ништав то је неосновано и позивање тужиоца на члан 104 став 1 Закона о облигационим односима уз наводе да је тужени био дужан да тужиоцу врати предметну непокретну имовину.

Неосновани су и наводи ревизије да је Уговор ништав, јер је закључен из недопуштене побуде, будући да ову чињеницу тужилац, на којем је терет доказивања, током поступка није доказао.

Трошкови достављања одговора на ревизију нису били нужни за вођење ове парнице, те је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка одбијен.

У наставку поступка првостепени суд ће одлучити о евентуалним тужбеним захтевима.

Са изложеног, а на основу члана 414 ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић